

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Психологія педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти				
<p>Мета дисципліни – забезпечити загальну теоретичну й практичну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з питань психології педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з науково-дослідницькою та викладацькою діяльністю, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, зможе забезпечити відповідну освітню психологічну підтримку їх науковим дослідженням.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опанувати концептуальними та методологічними знаннями психології педагогічної діяльності викладача, зокрема психологічної компетентності викладача закладу вищої освіти, психологічних особливостей студентського періоду життя людини, психологічних механізмів підвищення ефективності організації освітнього процесу у закладі вищої освіти; – формувати творче, критичне, професійно-педагогічне мислення і діяльність за рахунок виконаних індивідуальних теоретичних і практичних завдань (проектів), які дозволяють моделювати дії майбутніх педагогів-дослідників під час творчого вирішення психологічних ситуацій і практичних завдань, здійснювати критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей; – творчо застосовувати під час започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження, презентації результатів власного наукового дослідження та в практичній педагогічній діяльності прогресивні наукові ідеї, психологічні інновації, практичний педагогічний досвід; – сприяти професійному самовизначенню і набуттю професійно-педагогічної ідентичності, визначенню шляхів безперервного саморозвитку та самовдосконалення. <p>Основні компетентності, що формуються:</p> <p>КЗ-7. Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій та програмних продуктів у викладацькій та науковій діяльності.</p> <p>КЗ-8. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти креативність.</p> <p>КС-5. Здатність демонструвати значну авторитетність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.</p> <p>КС-6. Здатність знаходити, відбивати, контекстуалізувати та інтерпретувати значний об'єм наукових, документальних, професійних матеріалів.</p> <p>КС-7. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, приймати обґрунтовані інноваційні рішення у сфері професійної освіти, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>КС-9. Здатність представляти науковому співтовариству експериментальні досягнення у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного співтовариства.</p> <p>КС-11. Здатність до професійної рефлексії.</p> <p>КС-12. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень та брати участь в дискусіях із досвідченими науково-педагогічними працівниками стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.</p>				
Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр. / англ.	II	4 / основна	Волкова Н.П., д.п.н., проф.; Кожушко С.П., д.п.н., проф.	120 год. (30 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 62 год. самостійної роботи, 12 год. індивідуальна робота)
Результати навчання По закінченню вивчення дисципліни студенти будуть здатні		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
Проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів щодо методологічних засад, змісту психологічних аспектів діяльності викладача закладу вищої освіти та доцільності їх реалізації в освітньому процесі закладу вищої освіти		Лекція, проблемна лекція, лекція-роздум, семінар, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, семінар-вирішення ситуаційних задач аналіз конкретних ситуацій (case-study)		Участь в дискусії (семінарі, диспуті, дебатах, мозковому штурмі тощо), есе

Використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу наукової літератури з питань психології педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти	Проблемна лекція, лекція-роздум, семінар, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах, семінар-вирішення ситуаційних задач аналіз конкретних ситуацій (case-study), презентації, проектна робота, пошук в Інтернет	Усні відповіді на запитання, вирішення задач (проблемних ситуацій), пояснення розв'язання задач, оцінювання презентації
Демонструвати знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в зарубіжному й вітчизняному освітньому просторі щодо технологічного забезпечення освітнього процесу у закладі вищої освіти	Проблемна лекція, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел, «круглий стіл» за тематикою самостійної пошукової роботи, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах, семінар-вирішення ситуаційних задач (case-study), ігрові технології, презентації, проектна робота, пошук в Інтернет, тести	Усні відповіді на запитання, участь у дискусії, розв'язання ситуаційних завдань (ситуації-проблеми, ситуації-ілюстрації, ситуації-попередження), участь в рольовій грі (діловій грі), оцінювання презентації
Володіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку	«Круглий стіл» за тематикою самостійної пошукової роботи, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах, семінар-вирішення ситуаційних задач (case-study), ігрові технології, презентації, проектна робота, пошук в Інтернет, тести	Усні відповіді на запитання, участь в обговоренні, вирішення задач (проблемних ситуацій), участь в рольовій грі (діловій грі), оцінювання презентації
Використовувати облікову інформацію з українських і зарубіжних архівів, бібліотечних каталогів, найновіші ІКТ-ресурси, наукометричні платформи (наприклад, Scopus, Web of Science), щоб локалізувати джерела і літературу, корисні для власного наукового дослідження	Проектна робота, пошук в Інтернет, наукова дискусія, вирішення проблемних ситуацій,	Захист дослідницьких проектів, участь в обговоренні в малих групах, презентація результатів розв'язання винахідницьких завдань
Критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу, інтерпретувати, узагальнювати результати науково-дослідницької діяльності	Дебати, наукова дискусія, круглий стіл, аналіз конкретних ситуацій (case-study), метод проектів (міні-проекти)	Участь у дебатах, диспуті, роботі діад, участь в обговоренні case-study, захист мініпроектів
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію щодо концептуальних та методологічних засад психології педагогічної діяльності викладача, психологічної компетентності викладача закладу вищої освіти, психологічних особливостей студентського періоду життя людини, психологічних механізмів підвищення ефективності організації освітнього	Дебати, наукова дискусія, круглий стіл, аналіз конкретних ситуацій (case-study), проектна робота, пошук в Інтернет	Участь у дебатах, диспуті, роботі діад, участь в обговоренні case-study, захист мініпроектів, захист дослідницького проекту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)

процесу у закладі вищої освіти		
Донести зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу	Проблемна лекція, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах, семінар-вирішення ситуаційних задач аналіз конкретних ситуацій (case-study)	Участь у дискусії, дебатах, Презентація в малих групах, оцінювання презентації (мікрогрупової презентації),
Виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах діяльності, брати відповідальність за результати своєї професійної діяльності	Проектна робота, пошук в Інтернет, імітаційні методи (ділова, рольова гра, методи фасилітації, тренінг)	Презентація в малих групах, оцінювання презентації (мікрогрупової презентації), оцінювання доповідей студентів, участь в ігрових, фасилітаційних технологіях, взаємооцінка, самооцінка
Досягати поставленої мети в професійній та науковій діяльності з дотриманням вимог професійної етики	Імітаційні методи, проектна робота, пошук в Інтернет	Участь в імітаційному моделюванні, презентація індивідуальних дослідних проєктів
Оцінка		
Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання:		
20% участь у діалогічно-дискусійних технологіях 10% участь в ігрових, тренінгових, фасилітаційних технологіях 20% модульна контрольна (дослідницьке завдання, кейс) 30% індивідуальний дослідний проєкт 20% презентація (усна, мультимедіа)		
Зміст		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
Тема 1. Психологічна компетентність викладача закладу вищої освіти. Психологічні складові педагогічної діяльності Тема 2. Психологічні особливості особистості студента Тема 3. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою Тема 4. Студентська група як складова університетського середовища Тема 5. Духовно-моральні і соціальні цінності студентської молоді та їх формування в умовах ЗВО		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЯ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ		
Тема 6. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами Тема 7. Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та вирішення Тема 8. Внутрішньоособистісні конфлікти суб'єктів освітньої діяльності Тема 9. Синдром емоційного вигорання викладача ЗВО: причини, наслідки, профілактика Тема 10. Психологічні основи організації освітньої діяльності Тема 11. Психолого-педагогічні засоби формування пізнавальної діяльності студентів		
Література		
Обов'язкова		
1. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 3-є вид. – К.: Каравела, 2017. – 360 с. (базовий підручник). 2. Педагогіка та психологія вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Стереотип. вид. – Херсон: Олді-плюс, 2017. – 466 с. 3. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. / Л. В. Барановська. – К.: НАУ, 2015. – 240 с.		
Додаткова		
1. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с. 2. Кудіна В.В. Психологія вищої школи: курс лекцій/ В.В. Кудіна, В.І. Юрченко. – К.: КСУ, 2004. – 176 с. 3. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко. – К.:		

НПУ, 2003. – 267 с.

4. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слєпкань. – К.: Вища школа, 2005. – 240 с.

5. Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning [Електронний ресурс] / European Commission (2018). — Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1519558512590&uri=CELEX:52018DC0024>

6. Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff — 2017 [Електронний ресурс] : Eurydice Report / European Commission / EACEA / Eurydice, 2017. — Luxembourg : Publication Office of the European Union. — Режим доступу : <http://www.anefore.lu/wp-content/uploads/2017/07/EURYDICE-MODERNISATION-OF-HIGHER-EDUCATION-IN-EUROPE-2017-1.pdf>

Політика курсу

Політика щодо відвідування аспірантів: Аспіранти мають відвідувати заняття регулярно. У випадку надзвичайних ситуацій, коли аспірант пропускає заняття, він несе особисту відповідальність за копіювання матеріалів лекції (у одnogрупника). Принаймні частина матеріалу, який виноситься на іспит, базується на лекціях. Пропущені заняття аспірант має відпрацювати, надавши викладачеві виконані завдання, які на даних заняттях надавав викладач.

Аспіранти з обмеженими можливостями: Якщо аспірант має інвалідність, він повинен обов'язково повідомити про це викладача і домовитись про відповідні заходи.

Академічна доброчесність: Аспірант має усвідомити, що академічна недоброчесність є неприпустимою. Обман під час виконання будь-якого завдання призведе до нульової оцінки цього завдання. Обман на іспиті призведе до негайної негативної оцінки за весь курс та можливого виключення з програми. Під час іспитів аспірантам забороняється користуватися жодним електронним пристроєм, навчальними й додатковими матеріалами.

Політика щодо використання телефонів та інших електронних пристроїв: Під час проведення навчальних занять електронні пристрої та телефони мають перебувати в безшумному режимі роботи. У разі невиконання даної вимоги, викладач може запропонувати аспіранту покинути аудиторію.

Політика щодо скарг аспірантів: Аспірант може обговорити скаргу з викладачем після заняття. Якщо питання залишається невирішеним, аспірант має звернутися до завідувача кафедри педагогіки та психології.

Сексуальні домагання: Якщо ви відчуваєте, що зазнали насильства, або ви не впевнені, що є сексуальними домаганнями, вам рекомендується обговорити це питання із завідувачем кафедри педагогіки та психології.

Політика щодо переоцінки: Усі запити на переоцінку мають бути зроблені в письмовій формі.

Пропозиції від здобувачів вищої освіти: Протягом вивчення курсу аспіранти можуть звернутися до викладача з пропозиціями щодо вдосконалення (доповнення, зміни та ін.). Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (електронною поштою). Для вирішення будь-якого питання, яке пов'язане із вивченням даної дисципліни, аспірант може усно звернутися до викладача (ауд. 3314) або надіслати повідомлення на адресу: nrvolkova@yahoo.com

Політика щодо захисту честі та достоїнства викладача. Згідно Конституції України ст.3 - людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю і встановлює обов'язок кожного неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей - ст.68. Кожен має право на повагу до його гідності та честі (ст. 297 ЦК України), а також право на недоторканність своєї ділової репутації (ст. 299 ЦК України). Порушення цих прав є підставою для настання відповідальності, передбаченої законодавством. Викладач має право захистити свої права, порушені в результаті поширення образливих висловлювань, шляхом звернення до суду з позовом про захист гідності та честі, а також про захист своєї ділової репутації.